

На основу члана 17. став 2. Закона о локалним изборима („Службени гласник РС“, бр.129/2007, 34/2010 – одлука УС и 54/2011),

Градска изборна комисија, на 7. седници одржаној 26. јануара 2018. године, донела је

П Р А В И Л А
О РАДУ БИРАЧКИХ ОДБОРА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА
ЗА ОДБОРНИКЕ СКУПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА
РАСПИСАНИХ ЗА 4. МАРТ 2018. ГОДИНЕ

I - УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилима ближе се уређује рад бирачких одбора на спровођењу избора за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 4. март 2018. године.

Члан 2.

Бирачки одбор непосредно спроводи гласање на бирачком месту, обезбеђује правилност и тајност гласања, утврђује резултате гласања на бирачком месту и обавља друге послове одређене законом, Упутством за спровођење избора за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 4. март 2018. године („Службени лист града Београда“, број 4/18) и овим правилима.

Бирачки одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

Рад бирачког одбора је јаван.

Док је бирачко место отворено и док траје гласање, сви чланови бирачког одбора или њихови заменици морају да буду на бирачком месту или да се у томе наизменично смењују.

Сви чланови и заменици чланова бирачког одбора су дужни да на бирачком месту све време и на видном месту носе идентификационе картице које им обезбеђује Градска изборна комисија.

Члановима бирачког одбора који су одређени да рукују спрејом с невидљивим мастилом, а гласају на другом бирачком месту, омогућује се да на њиховом бирачком месту гласају уз решење о именовању за члана бирачког одбора.

II - ПРИЈЕМ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

Члан 3.

Координатори Градске изборне комисије дужни су да до 1. марта 2018. године у 24.00 часа предају бирачким одборима изборни материјал за спровођење избора.

Приликом примопредаје изборног материјала пре гласања, бирачки одбор од координатора Градске изборне комисије прима следећи изборни материјал:

- 1) Збирну изборну листу кандидата за одборнике Скупштине града Београда у два примерка;
- 2) извод из Решења о одређивању бирачких места;
- 3) решење о именовању бирачког одбора у сталном саставу;
- 4) решење о именовању бирачког одбора у проширеном саставу;
- 5) извод из бирачког списка по коме ће гласати бирачи на бирачком месту,
- 6) потребан број гласачких листића за гласање бирача по изводу из бирачког списка;
- 7) контролни лист за проверу исправности гласачке кутије;
- 8) образце потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места;
- 9) Образац Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор одборника за Скупштину града Београда;
- 10) Образац евиденције о присуству чланова и заменика чланова бирачког одбора у сталном саставу на бирачком месту, у два примерка;
- 11) Образац евиденције о присуству чланова и заменика чланова бирачког одбора у проширеном саставу на бирачком месту, у два примерка;
- 12) овлашћења посматрача за праћење рада бирачких одбора, ако их има;
- 13) Правила о раду бирачких одбора;
- 14) Државну заставу Републике Србије;
- 15) једну гласачку кутију;
- 16) два сета паравана за обезбеђивање тајности гласања;
- 17) два спреја за обележавање прста бирача;
- 18) две УВ лампе;

- 19) батерије за УВ лампе;
- 20) врећу за одлагање изборног материјала и налепницу за обележавање вреће за одлагање изборног материјала;
- 21) прибор за писање;
- 22) прибор за печатење гласачке кутије и другог изборног материјала (печат и печатни восак);
- 23) коверат у који ће бирачки одбор након гласања ставити контролни лист за проверу исправности гласачке кутије;
- 24) коверат у који ће бирачки одбор након гласања ставити неупотребљене гласачке листиће;
- 25) коверат у који ће бирачки одбор након гласања ставити неважеће гласачке листиће;
- 26) коверат у који ће бирачки одбор након гласања ставити важеће гласачке листиће;
- 27) коверат у који ће бирачки одбор након гласања ставити потписане потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места;
- 28) коверте у које бирачи који гласају ван бирачког места стављају свој гласачки листић;
- 29) коверте у које бирачи који гласају ван бирачког места стављају коверат са својим гласачким листићем и потписаном потврдом о изборном праву за гласање ван бирачког места;
- 30) остали материјал (маказе, лењир, лепљиву траку, папир за писање и др.);
- 31) идентификационе картице за чланове бирачког одбора.

Координатори Градске изборне комисије разврстани изборни материјал предају бирачким одборима у седишту градских општина. Након предаје изборног материјала бирачким одборима, изборни материјал се ставља у врећу за одлагање изборног материјала, која се у присуству координатора Градске изборне комисије и бирачког одбора печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји. Бирачки одбор је дужан да пренесе изборни материјал на бирачко место. Врећа са изборним материјалом не сме се отворити пре него што се бирачки одбор на дан гласања окупи на бирачком месту.

Материјал наведен у ставу 2. овог члана наведен је у Записнику о примопредаји изборног материјала пре гласања за избор одборника Скупштине града Београда, на **Обрасцу СГБ-11/18**, који потписују координатор Градске изборне комисије и чланови бирачког одбора који преузимају изборни материјал.

Члан 4.

Осим материјала из члана 3. ових правила, бирачком одбору се приликом примопредаје изборног материјала пре гласања, доставља и контролни формулар за логичко-рачунско слагање резултата гласања на бирачком месту, који је саставни део ових правила.

III - ПРИПРЕМА ЗА ПОЧЕТАК ГЛАСАЊА

Члан 5.

Дана 4. марта 2018. године бирачки одбор се састаје у 6.00 часова на бирачком месту, да би се извршиле припреме за почетак гласања.

Чланови бирачког одбора припремају почетак гласања следећим редоследом: отварају врећу са изборним материјалом запечаћену сигурносном затворницом, утврђују да ли је примљени материјал за гласање исправан и потпун, уређују бирачко место и договарају се о начину рада и подели задужења приликом спровођења гласања.

Сигурносну затворницу која је скинута са вреће са изборним материјалом бирачки одбор обавезно предаје координатору Градске изборне комисије приликом примопредаје изборног материјала након гласања.

а) Утврђивање потпуности и исправности изборног материјала

Члан 6.

Примљени изборни материјал бирачки одбор упоређује са стањем из записника о примопредаји изборног материјала из члана 3. став 4. ових правила и тако утврђује да ли је примљени материјал потпун и исправан.

Ако нешто од изборног материјала недостаје, бирачки одбор то констатује у записнику о раду бирачког одбора и о томе одмах обавештава координатора Градске изборне комисије.

Ако бирачком одбору није уручен довољан број гласачких листића, он отвара бирачко место са гласачким листићима које поседује, а остатак ће му бити достављен у току гласања.

б) Уређивање бирачког места

Члан 7.

Бирачки одбор уређује просторију за гласање тако да од улаза до гласачке кутије, места за обављање изборних радњи буду постављена следећим редоследом:

- место на коме члан бирачког одбора рукује УВ лампом;
- место на коме се утврђује идентитет бирача;
- место на коме се налази извод из бирачког;
- место на коме се уручују гласачки листићи;
- место на коме члан бирачког одбора рукује спрејом за обележавање прста бирача;
- паравани за гласање, који морају бити тако постављени да обезбеде тајност гласања;
- гласачка кутија.

Члан 8.

Бирачки одбор проверава да ли су на бирачком месту и на 50 метара од бирачког места истакнуте ознаке и симболи подносилаца изборних листа за одборнике Скупштине града Београда (политичких странака, страначких коалиција и група грађана) и други изборни пропагандни материјал.

Ако је на бирачком месту и на 50 метара од бирачког места истакнут изборни пропагандни материјал, бирачки одбор га сам уклања или о потреби да се он уклони обавештава надлежну комуналну службу.

г) Договор о подели рада

Члан 9.

Чланови бирачког одбора договарају се о подели рада, при чему је најважније да се утврди који ће чланови, односно заменици чланова, бити задужени за спровођење следећих радњи:

- руковање УВ лампом;
- утврђивање идентитета бирача;
- руковање изводом из бирачког списка;
- чување и уручивање гласачких листића;
- руковање спрејом за обележавање прста бирача;
- поучавање бирача о томе како се гласа.

IV - ОТВАРАЊЕ БИРАЧКОГ МЕСТА

Члан 10.

Пошто обави припреме за спровођење гласања, бирачки одбор утврђује да гласање може да почне и то констатује у записнику о раду бирачког одбора.

Пре отварања бирачког места, председник бирачког одбора у Записник о раду бирачког одбора уноси имена присутних чланова и заменика чланова бирачког одбора, (**Образац СГБ-12/18, тачка 1.Записника**).

Осим уписивања присутних чланова и заменика чланова бирачког одбора у записник о раду бирачког одбора, председник бирачког одбора је дужан да присутне чланове и заменике чланова бирачког одбора упише у одговарајуће евиденције присутних чланова и заменика чланова бирачког одбора у сталном или проширеном саставу, која служи као основ за исплату накнада за рад у бирачком одбору.

Члан 11.

Бирачко место се отвара 4. марта 2018. године у 7.00 часова.

Провера исправности гласачке кутије

Члан 12.

Провера исправности гласачке кутије врши се у присуству првог бирача који дође на бирачко место, а резултат провере уписује се у контролни лист за проверу исправности гласачке кутије.

Провера исправности гласачких кутија не може се вршити у присуству бирача за кога је, након провере УВ лампом, утврђено да је гласао на другом бирачком месту, који нема важећу јавну исправу за утврђивање идентитета или који није уписан у извод из бирачког списка.

Поступак провере се обавља следећим редоследом:

- када на бирачко место приступи први бирач који није члан бирачког одбора (ни у сталном ни у проширеном саставу), бирачки одбор ће извршити проверу УВ лампом, утврдиће његов идентитет и утврдиће да ли је уписан у извод из бирачког списка;

- у присуству тог бирача бирачки одбор проверава да ли је гласачка кутија исправна и празна;

- попуњава се контролни лист, који потписују сви чланови бирачког одбора и бирач који је први дошао на бирачко место;

- у присуству првог бирача, контролни лист се убацује у гласачку кутију, која се након тога затвара и печати јемствеником и печатним воском;

- све извршене радње констатују се у записнику о раду бирачког одбора.

V - ГЛАСАЊЕ НА БИРАЧКОМ МЕСТУ

Члан 13.

Када бирач дође на бирачко место, бирачки одбор је дужан да предузме следеће радње: проверава да ли је бирач гласао на другом бирачком месту, утврђује идентитет бирача, проверава да ли је бирач уписан у извод из бирачког списка и евентуалном списку накнадних промена у бирачком списку, уручује гласачки листић, обележава бирача спрејом и поучава бирача о начину гласања.

а) Провера да ли је бирач гласао на другом бирачком месту

Члан 14.

Када уђе на бирачко место, бирач прилази члану бирачког одбора са УВ лампом, који проверава да ли је кажипрст десне руке бирача већ обележен невидљивим мастилом.

У случају да бирач нема кажипрст десне руке, проверава се да ли су невидљивим мастилом обележени остали прсти десне руке, а ако бирач нема десну руку, проверава се да ли су невидљивим мастилом обележени прсти леве руке.

Ако се након провере УВ лампом утврди да је бирач гласао на другом бирачком месту, он не може да гласа и дужан је да без одлагања напусти бирачко место.

б) Утврђивање идентитета бирача

Члан 15.

Пошто се утврди да бирач није гласао, он прилази следећем члану бирачког одбора, саопштава му своје име и презиме, предаје му обавештење о дану и времену одржавања избора и доказује свој идентитет.

Бирач не може да гласа ако не поднесе доказ о свом идентитету.

Бирач може да приступи гласању и без обавештења о дану и времену одржавања избора и бирачки одбор не може да бирача услови показивањем тог обавештења, већ мора да приступи проналажењу бирача у изводу из бирачког списка и евентуалном списку накнадних промена у бирачком списку, а према доступним подацима о бирачу из његовог документа којим доказује идентитет.

Свој идентитет бирач доказује важећом личном картом, односно важећом путном исправом (пасошем), на чијем је обрасцу наведен јединствени матични број бирача. Бирачки одбор треба да омогући гласање бирачу који свој идентитет доказује и личном картом са истеклим роком важења, под условом да приложи потврду Министарства унутрашњих послова о поднетом захтеву за издавање нове личне карте.

У случају да на бирачко место дође бирач који поседује важећи документ из става 4. овог члана у којем је наведено друго презиме у односу на презиме наведено у изводу из бирачког списка, бирачки одбор треба том бирачу да омогући да гласа, без обзира на ту околност, под условом да на основу слике бирача и јединственог матичног броја у документу којим доказује свој идентитет може да утврди да је у питању иста особа.

Одредбе ст. 4) и 5) овог члана сходно се примењују и у случају гласања бирача ван бирачког места.

в) Утврђивање да ли је бирач уписан у извод из бирачког списка и уручивање гласачког листића

Члан 16.

Када се утврди његов идентитет, бирач прилази члану бирачког одбора који је задужен за руковање изводом из бирачког списка и евентуалном списку накнадних промена у бирачком списку, који проналази бирача и заокружује редни број испред имена бирача, а након тога се бирач потписује на одговарајућем месту у изводу из бирачког списка и евентуалном списку накнадних промена у бирачком списку. Пошто се бирач потпише, члан бирачког одбора му предаје гласачки листић.

Бирач који је писмен и који је у стању да својеручно напише своје име и презиме, потписује се тако што својеручно испишује свој потпис на одговарајућем месту у изводу из бирачког списка.

Бирач који услед телесне или сензорне онеспособљености (бирач са инвалидитетом) није у стању да својеручно напише своје име и презиме у изводу из бирачког списка, потписује се тако што ће на одговарајуће место у изводу из бирачког списка отиснути печат који садржи податке о његовом личном идентитету, односно печат са угравираним потписом.

Бирач који није писмен, односно бирач са инвалидитетом који не поседује печат који садржи податке о његовом личном идентитету, односно печат са угравираним потписом не потписује се у изводу из бирачког списка већ то уместо њега чини његов помагач којег доводи са собом на бирачко место ради попуњавања гласачког листића. Помагач не може бити члан бирачког одбора.

Одредбе ст. 2) до 4) овог члана сходно се примењују и у случају гласања бирача ван бирачког места.

Члан 17.

Бирачки одбор не сме вршити никаква дописивања или друге промене у изводу из бирачког списка.

Бирачки одбор не сме да дозволи да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка.

Бирачки одбор не сме да допише у извод из бирачког списка лице које није уписано у извод без обзира на то што тврди да гласа на том бирачком месту, или што га чланови бирачког одбора лично познају.

Члан 18.

Бирач може да гласа само једанпут.

Ниједно лице не може добити више од једног гласачког листића, нити је допуштено да једно лице гласа уместо другог лица. Гласање уз помагача из члана 23. ових правила не сматра се гласањем уместо другог лица.

г) Употреба спреја

Члан 19.

Тек када му се уручи гласачки листић, бирач прилази члану бирачког одбора који му специјалним спрејом обележава кажипрст десне руке испод корена нокта као знак да је гласао.

Бирачу који нема кажипрст десне руке биће обележен следећи доступан прст удесно и коначно палац те руке, испод корена нокта.

Бирачу који нема десну шаку, биће обележен кажипрст леве руке, односно следећи доступан прст улево и коначно палац те руке, испод корена нокта.

Ако није могуће да се тако обележе прсти бирача, обележавање се не обавља.

д) Попуњавање гласачког листића

Члан 20.

Бирач попуњава гласачки листић иза паравана за гласање пошто га члан бирачког одбора поучи о начину гласања, ако бирач то захтева.

Члан бирачког одбора ће посебно упозорити бирача:

- да може да гласа само за једну изборну листу кандидата за одборнике Скупштине града Београда, заокруживањем редног броја испред назива изборне листе кандидата за одборнике Скупштине града Београда;

- да је гласање тајно и да се обавља иза паравана за гласање;

- да је гласање слободно и да нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа, да га позива на одговорност због тога што јесте или није гласао или да тражи од бирача да се изјасни зашто је и за кога је гласао.

Пошто попуни гласачки листић, бирач сâм пресавија гласачки листић тако да се не види како је гласао и ставља гласачке листиће у гласачку кутију, а затим напушта бирачко место.

Члан 21.

Бирачки одбор је дужан да се стара о обезбеђивању тајности гласања.

Бирачки одбор је дужан да организује гласање тако да нико не може видети како бирач попуњава гласачки листић.

У просторији у којој се гласа може бити присутно само онолико бирача колико има места на којима је обезбеђена тајност гласања.

VI - ПОСЕБНА ПРАВИЛА ГЛАСАЊА ЗА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И СПРЕЧЕНИХ ЛИЦА

Члан 22.

Бирачки одбор је дужан да особи која се креће уз помоћ пса водича и има одговарајућу исправу за кретање уз помоћ пса водича, омогући слободан приступ објекту у којем је бирачко место и самом бирачком месту, као објекту у јавној употреби, како је то прописано Законом о кретању уз помоћ пса водича.

Под одговарајућом исправом за кретање уз помоћ пса водича сматра се:

- 1) доказ о стеченим знањима, способностима и вештинама за кретање са псом водичем - за особу која се креће уз помоћ пса водича;
- 2) доказ о завршеној обуци - за пса водича.

а) Лице које није у стању да попуни гласачки листић

Члан 23.

Бирач који не може сâм да попуни гласачки листић (слепо лице, лице са другим видовима инвалидитета или неписмено лице) има право да на бирачко место поведе помагача који ће уместо њега попунити гласачки листић онако како му бирач одреди. Помагач не може бити члан бирачког одбора.

У записник о раду бирачког одбора се уписује укупан број бирача који су гласали уз помоћ помагача.

б) Лице које није у стању да дође на бирачко место

Члан 24.

Бирач који није у стању да гласа на бирачком месту (немоћно или спречено лице) обавештава бирачки одбор најкасније до 11.00 часова на дан гласања, да жели да гласа.

Немоћним и спреченим лицима сматрају се лица која из здравствених разлога нису у могућности да дођу на бирачко место, особе са инвалидитетом и немоћна стара лица.

Немоћним и спреченим лицима не сматрају се лица која због природе посла који обављају нису у могућности да у време док је бирачко место отворено обаве гласање на бирачком месту.

Пошто утврди да је немоћно или спречено лице у смислу става 2. овог члана уписано у извод из бирачког списка и евентуални списак накнадних промена у бирачком списку, председник бирачког одбора задужује три члана бирачког одбора у проширеном саставу, који су представници подносиоца три различите изборне листе кандидата за одборнике Скупштине града Београда (повереници бирачког одбора) да спроведу гласање ван бирачког места. Потврде о изборном праву попуњава председник бирачког одбора пре одласка повереника бирачког одбора код бирача који гласа ван бирачког места.

Повереници бирачког одбора одлазе код бирача, утврђују његов идентитет на начин прописан чланом 15. став 4. и 5. ових Правила и врше проверу УВ лампом.

Потом повереници бирачког одбора предају службени коверат у којем се налазе: гласачки листић, збирна изборна листа, потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места и посебан коверат у који ће бити стављен попуњени гласачки листић.

Након тога, повереници бирачког одбора специјалним спрејом обележавају прст бирача, на начин утврђен чланом 19. ових правила.

Члан 25.

Пошто упознају бирача с начином гласања, повереници бирачког одбора напуштају просторију у којој бирач гласа.

Ако бирач који гласа ван бирачког места није у стању да попуни гласачки листић (слепо, инвалидно или неписмено лице), он може да гласа уз помоћ помагача којег сам одреди, на исти начин на који ту помоћ користе слепа, инвалидна или неписмена лица која гласају на бирачком месту.

Пошто гласа, бирач потписује потврду о свом изборном праву.

Потом ставља попуњени и пресавијени гласачки листић у посебан коверат који повереници бирачког одбора пред њим печате жигом на печатном воску.

Тако запечаћен посебан коверат бирач ставља заједно с потписаном потврдом о свом изборном праву у службени коверат који после тога повереници бирачког одбора пред њим печате жигом на печатном воску.

Пре печатења службене коверте са посебном ковертом и потврдом о изборном праву, повереници бирачког одбора обавезно морају да провере да ли је бирач потписао потврду о изборном праву.

Члан 26.

Одмах по повратку на бирачко место, повереници бирачког одбора предају службени коверат бирачком одбору, који отвара службени коверат у којем се налази потписана потврда о изборном праву и заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка.

Уколико недостаје потписана потврда о изборном праву или потврда није потписана од стране бирача, сматра се да бирач није гласао, што се уноси у записник о раду бирачког одбора. У оба наведена случаја, бирачки одбор не убацује гласачки листић у гласачку кутију.

Уколико постоји потписана потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места, бирачки одбор отвара запечаћени коверат и из њега вади пресавијени гласачки листић и убацује га у гласачку кутију.

Бирачки одбор уноси у записник о раду бирачког укупан број бирача који су гласали ван бирачког места.

Бирачки одбор након гласања, уз остали изборни материјал, у посебној коверти прилаже и потписане потврде о изборном праву свих бирача који су гласали ван бирачког места.

Гласање бирача ван бирачког места може се обавити само на подручју бирачког места за које је задужен бирачки одбор.

VII - ОДРЖАВАЊЕ РЕДА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ

Члан 27.

Забрањено је задржавање на бирачком месту свих лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора.

На бирачком месту забрањено је коришћење мобилних телефона и других средстава веза и комуникација, као и фото-апарата и камера.

На бирачком месту је забрањено да се, ван службене евиденције у изводима из бирачког списка, праве спискови бирача који су изашли на гласање (уписивањем имена или редног броја из извода из бирачког списка бирача који су изашли, или нису изашли на гласање).

Изузетно, дозвољено је да чланови бирачког одбора који су задужени да рукују изводима из бирачког списка, уписивањем цртица на посебном листу хартије, воде евиденцију о излазности бирача и да податке о излазности саопштавају свим члановима бирачког одбора.

Повреда забрана из ст. 1, 2. и 3. овог члана сматра се нарушавањем реда на бирачком месту.

Члан 28.

Припадници полиције на дужности могу ући на бирачко место само ако су на бирачком месту нарушени ред и мир, на позив председника бирачког одбора.

Изузетно од става 1. овог члана, полицајац у униформи може да уђе на бирачко место за које је уписан у извод из бирачког списка да би гласао, под условом да не носи оружје и друга средства принуде.

Члан 29.

Представници медија могу да буду присутни на бирачком месту само ради припреме извештаја о току гласања на бирачком месту.

Члан 30.

Бирачки одбор је дужан да одржава ред на бирачком месту.

Ако се на бирачком месту наруши ред, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави. Разлози за прекид гласања и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду бирачког одбора.

Ако је прекид гласања трајао дуже од једног часа, гласање се продужава за онолико времена колико је прекид трајао.

Члан 31.

Бирачки одбор је дужан да посматрачима којима је Градска изборна комисија одобрила праћење избора и издала акредитације, омогући несметано праћење сваке изборне радње и да у записнику о свом раду констатује њихово присуство (**Образац СГБ-12/18, тачка 8. Записника**). Рад појединог бирачког одбора може пратити један посматрач испред истог удружења. Посматрачи, као и преводиоци у њиховој пратњи, дужни су да акредитације носе на видном месту.

Бирачки одбор може да удаљи посматрача са бирачког места ако нарушава ред на бирачком месту, омета рад бирачког одбора, а посебно ако на било који начин покуша да учествује у раду бирачког одбора, што констатује у свом записнику о раду бирачког одбора, уз навођење разлога за удаљавање.

VIII - ЗАТВАРАЊЕ БИРАЧКОГ МЕСТА

Члан 32.

Бирачко место се затвара у 20.00 часова.

Бирачима који су се затекли на бирачком месту приликом затварања бирачког места, омогућава се да гласају.

Као бирач који се затекао на бирачком месту сматра се бирач који се у 20.00 часова налази на бирачком месту или непосредно испред.

Бираче који се затекну на бирачком месту бирачки одбор обавештава да могу да гласају.

Председник бирачког одбора дужан је да одреди члана или заменика члана бирачког одбора који ће да утврди број бирача који су се затекли на бирачком месту, да утврди редослед по коме они гласају, да стане иза последњег затеченог бирача како би означио крај реда и да сачека да гласају сви бирачи који су се затекли на бирачком месту.

IX - УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА

а) Поступак попуњавања контролног формулара

Члан 33.

После затварања бирачког места бирачки одбор утврђује резултате гласања на бирачком месту.

Утврђивању резултата гласања морају да присуствују сви чланови бирачког одбора или њихови заменици.

Током утврђивања резултата гласања, бирачки одбор прво попуњава контролни формулар за проверу логичко-рачунске исправности резултата гласања на бирачком месту (у даљем тексту: контролни формулар). Након попуњавања контролног формулара и извршене логичко-рачунске контроле, резултати гласања уносе се у Записник о раду бирачког одбора на утврђивању резултата гласања на бирачком месту (**Образац СГБ-12/18**).

Поступак попуњавања контролног формулара спроводи се на следећи начин:

1) прво се на основу броја бирача уписаних у извод из бирачког списка и евентуални списак накнадних промена у бирачком списку, ако је достављен уз извод из бирачког списка, утврђује укупан број уписаних бирача на бирачком месту, који се уписује у рубрику 12.1. контролног формулара;

2) након тога се у рубрику 12.2. контролног формулара уписује број примљених гласачких листића;

3) потом се пребројавају неупотребљени гласачки листићи и тај број се уписује у рубрику 12.3. контролног формулара;

4) затим се пребројавају бирачи који су заокружени у изводу из бирачког списка и евентуалном списку накнадних промена у бирачком списку и тако се утврђује број бирача који су гласали, који се уписује у рубрику 12.4. контролног формулара;

5) након тога се отвара гласачка кутија, издваја контролни лист за проверу исправности гласачке кутије и ставља у посебну коверту;

6) потом се пребројавају сви гласачки листићи који се налазе у гласачкој кутији и тај број се уписује у рубрику 12.5. контролног формулара;

7) гласачки листићи се, потом, разврставају на важеће и неважеће;

8) пребројавају се прво неважећи гласачки листићи и тај број се уписује у рубрику 12.6. контролног формулара;

9) затим се пребројавају сви важећи гласачки листићи и тај број се уписује у рубрику 12.7. контролног формулара;

10) након тога се важећи гласачки листићи разврставају по називима изборних листа за одборнике Скупштине града Београда, утврђује се број гласова који је дат свакој од изборних листа и сваки од тих бројева се уписује у одговарајуће поље у табели у оквиру рубрике 12.8. контролног формулара.

Бирачки одбор мора да обрати пажњу да контролни лист случајно не уброји међу гласачке листиће. Осим тога, у случају да неки бирачки одбор залепи један гласачки листић на гласачку кутију, тај гласачки листић, након гласања треба да уброји међу неупотребљене гласачке листиће.

в) Разликовање важећег и неважећег гласачког листића

Члан 34.

Неважећи гласачки листић је гласачки листић који није попуњен, гласачки листић на коме је заокружено више од једне изборне листе или гласачки листић који је тако попуњен да се не може поуздано утврдити за коју изборну листу је бирач гласао, као на пример:

- листић на коме је бирач заокружио или подвукао више од једног редног броја испред назива изборне листе,

- листић на коме је бирач заокружио или подвукао више од једног имена и презимена првог кандидата са изборне листе.

Важећи гласачки листић јесте онај на коме је заокружен један редни број испред изборне листе, гласачки листић на коме је заокружен назив изборне листе, као и гласачки листић који је попуњен на начин из којег се са сигурношћу може закључити за кога је бирач гласао, као на пример:

- ако је на гласачком листићу бирач заокружио име и презиме првог кандидата на изборној листи,

- ако је на гласачком листићу бирач заокружио назив или део назива изборне листе,

- ако су на гласачком листићу истовремено заокружени редни број и назив изборне листе и име и презиме првог кандидата.

Ако је гласачки листић попуњен на начин из кога се може поуздано утврдити за коју изборну листу је бирач гласао, он ће бити важећи упркос томе:

- што су на листићу исписани или нацртани коментари, пароле и друге поруке,

- што су називи других изборних листа или редни бројеви испред назива других изборних листа или што су имена и презимена првог кандидата на другим изборним листама, прецртани.

X - ЛОГИЧКО-РАЧУНСКА КОНТРОЛА УТВРЂЕНИХ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА

Члан 35.

Пошто попуни контролни формулар и утврди резултате гласања на бирачком месту на начин из члана 33. ових правила, бирачки одбор је дужан да изврши логичко-рачунску контролу утврђених резултата које је уписао у контролни формулар.

Логичко-рачунска контрола из става 1. овог члана обухвата: рачунско слагање података о бирачима, рачунско слагање података о бирачима и гласачким листићима и рачунско слагање података о гласачким листићима и гласовима.

а) Рачунско слагање података о бирачима

Члан 36.

Укупан број бирача који су гласали (рубрика 12.4. контролног формулара) једнак је броју бирача који су заокружени у изводу из бирачког списка и евентуалном списку накнадних промена у бирачком списку.

Укупан број бирача који су гласали (рубрика 12.4. контролног формулара) може бити једнак или мањи од броја бирача уписаних у изводу из бирачког списка и евентуалном списку накнадних промена у бирачком списку (рубрика 12.1. контролног формулара).

б) Рачунско слагање података о бирачима и гласачким листићима

Члан 37.

Укупан број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији (рубрика 12.5. контролног формулара) једнак је или мањи од броја бирача који су гласали (рубрика 12.4. контролног формулара).

Број примљених гласачких листића (рубрика 12.2. контролног формулара) једнак је збиру: броја неупотребљених гласачких листића (рубрика 12.3. контролног формулара) и броја бирача који су гласали (рубрика 12.4. контролног формулара).

в) Рачунско слагање података о гласачким листићима и гласовима

Члан 38.

Број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији (рубрика 12.5. контролног формулара) једнак је збиру: броја неважећих гласачких листића (рубрика 12.6. контролног формулара) и броја важећих гласачких листића (рубрика 12.7. контролног формулара).

Број важећих гласачких листића (рубрика 12.7. контролног формулара) једнак је збиру броја гласова које су добиле све изборне листе (табела у рубрици 12.8. контролног формулара).

XI - ПОПУЊАВАЊЕ ЗАПИСНИКА О РАДУ БИРАЧКОГ ОДБОРА

Члан 39.

Пошто констатује да су након извршене логичко-рачунске контроле у складу са одредбама чл. 36-38. ових правила, резултати гласања логичко-рачунски исправни, бирачки одбор попуњава Записник о раду бирачког одбора (**Образац СГБ-12/18**), тако што у записник читко уписује:

- 1) место гласања;
- 2) број и назив бирачког места;
- 3) податке о гласању бирача на бирачком месту уз помоћ помагача (тачка 5. Записника);
- 4) податке о гласању бирача ван бирачког места (тачка 6. Записника);
- 5) да ли је у гласачкој кутији пронашао контролни лист за проверу исправности гласачке кутије (тачка 10, алинеја 3. Записника);
- 6) укупан број уписаних бирача (из рубрике 12.1. контролног формулара у рубрику 12.1. Записника);
- 7) број примљених гласачких листића (из рубрике 12.2. контролног формулара у рубрику 12.2. Записника);
- 8) број неупотребљених гласачких листића (из рубрике 12.3. контролног формулара у рубрику 12.3. Записника);
- 9) број бирача који су гласали (из рубрике 12.4. контролног формулара у рубрику 12.4. Записника);
- 10) број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији (из рубрике 12.5. контролног формулара у рубрику 12.5. Записника);
- 11) број неважећих гласачких листића (из рубрике 12.6. контролног формулара у рубрику 12.6. Записника);
- 12) број важећих гласачких листића (из рубрике 12.7. контролног формулара у рубрику 12.7. Записника);
- 13) број гласова које је добила свака од изборних листа (из табеле у оквиру рубрике 12.8. контролног формулара у одговарајућу рубрику у табели у оквиру рубрике 12.8. Записника).

Члан 40.

Пошто заврши са уписивањем резултата гласања у Записник о раду бирачког одбора, бирачки одбор:

- 1) контролни лист за проверу исправности гласачке кутије ставља у посебан коверат који печати и на којем исписује да је у њему контролни лист;
- 2) неупотребљене гласачке листиће ставља у посебан коверат који печати и на којем исписује да су у њему неупотребљени гласачки листићи;
- 3) неважеће гласачке листиће ставља у посебан коверат који печати и на којем исписује да су у њему неважећи гласачки листићи;
- 4) све важеће гласачке листиће ставља у посебан коверат/потребан број коверата који печати и на којем исписује да су у њему важећи гласачки листићи;
- 5) потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места ставља у посебан коверат који печати и на којем исписује да су у њему потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места.

Члан 41.

У записник о раду бирачког одбора уносе се и примедбе и мишљења чланова и заменика чланова бирачког одбора у сталном и проширеном саставу.

Члан 42.

Записник о раду бирачког одбора потписују сви чланови бирачког одбора.

Ако записник о раду бирачког одбора не потпишу сви чланови бирачког одбора, то се констатује у записнику о раду бирачког одбора и уз то се евентуално наводе и разлози због којих записник није потписан од стране свих чланова бирачког одбора или њихових заменика.

Члан 43.

Записник о раду бирачког одбора израђује се на прописаном **Обрасцу СГБ-12/18** који се штампа у шест примерака.

Први примерак записника о раду бирачког одбора обавезно се доставља координатору Градске изборне комисије.

Други примерак записника истиче се на бирачком месту на јавни увид.

Преостала четири примерка записника се уручују представницима подносилаца изборних листа које су освојиле највећи број гласова на бирачком месту.

ХИ - ДОСТАВЉАЊЕ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА ПОСЛЕ ГЛАСАЊА

Члан 44.

Пошто утврди резултате гласања на бирачком месту, бирачки одбор одређује лица која ће, уз председника бирачког одбора, односно заменика председника бирачког одбора, бити одговорна за предају изборног материјала координатору Градске изборне комисије.

Сви чланови и заменици чланова бирачког одбора имају право да присуствују примопредаји изборног материјала координатору Градске изборне комисије после гласања.

Члан 45.

Чланови бирачког одбора, без одлагања, у седишту градске општине предају координатору Градске изборне комисије следећи изборни материјал:

1. први примерак Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор одборника Скупштине града Београда;
2. извод из бирачког списка по коме су гласали бирачи на бирачком месту;
3. запечаћени коверат са контролним листом за проверу исправности гласачке кутије;
4. запечаћени коверат са неупотребљеним гласачким листићима;
5. запечаћени коверат са неважећим гласачким листићима;
6. запечаћени коверат са важећим гласачким листићима;
7. запечаћени коверат са потписаним потврдама о изборном праву за гласање ван бирачког места;
8. сигурносну затворницу коришћену за печатење вреће са изборним материјалом приликом примопредаје изборног материјала између координатора Градске изборне комисије и бирачког одбора пре гласања;

Пошто се обави примопредаја материјала из става 1. овог члана, материјал из става 1, тачке 3-6. и тачке 8. се ставља у врећу за одлагање изборног материјала која се у присуству координатора Градске изборне комисије и чланова бирачког одбора који су предали материјал печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји.

Преостали материјал (гласачку кутију, параване за гласање, спрејеве за обележавање прста бирача, УВ лампе, батерије за УВ лампе, прибор за писање, прибор за печатење, маказе, лењире, лепљиве траке, идентификационе картице чланова бирачких одбора, два примерка попуњеног обрасца евиденције о присуству чланова и заменика чланова бирачког одбора у сталном саставу на бирачком месту и два примерка попуњеног обрасца евиденције о присуству чланова и заменика чланова бирачког одбора у проширеном саставу на бирачком месту) бирачки одбор предаје управи градске општине, која поступа у складу са тачком 4. Записника о примопредаји изборног материјала после спроведеног гласања за одборнике Скупштине града Београда одржаног 4. марта 2018. године (**Образац СГБ-13/18**).

Члан 46.

У складу са одредбом члана 61. Упутства за спровођење избора за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 4. март 2018. године („Службени лист града Београда“, бр. 4/18), уколико се утврди да у записнику о раду бирачког одбора постоје логичко-рачунске грешке које су последица очигледне омашке у попуњавању записника, а које не утичу на утврђивање резултата избора, координатор Градске изборне комисије је овлашћен да, у сарадњи са присутним чланом стручне службе задужене за статистичку обраду података, заједно са присутним чланом бирачког одбора, изврши и парафира исправку тих омашки, ако у записнику о раду бирачког одбора:

1) број укупно уписаних бирача се разликује од броја бирача према изводу из бирачког списка и евантуалном списку накнадних промена у бирачком списку;

2) уписан број укупно уписаних бирача је мањи од броја бирача уписаних у извод из бирачког списка или од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, а сви остали резултати гласања су логичко-рачунски исправни;

3) није уписан број важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа је једнак броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

4) није уписан број неважећих гласачких листића, а збир броја гласова које је добила свака изборна листа је једнак или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

5) број примљених гласачких листића није једнак збиру неупотребљених гласачких листића и броја бирача који су гласали, а сви остали резултати гласања су логичко-рачунски исправни.

Члан 47.

О примопредаји изборног материјала из чл. 44. и 45. ових правила сачињава се Записник на **обрасцу СГБ-13/18.**

XIII - ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 48.

Ова правила објавити „Службеном листу града Београда“.

Број: 013-84-4/18

У Београду, 26. јануара 2018. године

ГРАДСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРЕДСЕДНИК

Зоран Лукић